

صندوق بین المللی پول در پایگاه داده‌های آماری خود، پیش‌بینی کرده، ایران در سال ۲۰۲۱ با سه پله صعود، در جایگاه پانزدهمین اقتصاد بزرگ دنیا قرار گیرد. تولید ناخالص داخلی ایران بر اساس شاخص قدرت خرید در سال ۲۰۱۷ بالغ بر ۱۶۴۴ میلیارد دلار بوده و ایران از این نظر در رتبه ۱۸ جهان قرار گرفته است. صندوق بین المللی پول پیش‌بینی کرده، ایران در سال‌های ۲۰۱۸، ۲۰۱۹، ۲۰۲۰ و نیز همچنان هجدهمین اقتصاد بزرگ دنیا باقی بماند، اما در سال ۲۰۲۱ با پشت‌سر گذاشتن سه کشور اسپانیا، عربستان و کانادا به جایگاه پانزدهم صعود می‌کند.

موانع ترامپ در راه تحریم نفتی ایران

کارشناسان می‌گویند شرایط بازار نفت به گونه‌ای است که در نهایت آمریکا مجبور به عقب‌نشینی از مواضع خود در برابر ایران خواهد شد

قیمت‌های نفت بالا بود- حمایت‌هایی بود که از او در این زمینه می‌شد، حمایت‌هایی که دونالد ترامپ از آن بی‌بهره است، به‌گزارش «اولیل پرایس»، بازار نفت جهان در حال حاضر رقابتی و محدود است و هر تلاشی برای کاهش صادرات نفت ایران، این وضعیت را وخیم‌تر خواهد کرد. دولت ایواما برای خودداری از افزایش قیمت طلای سیاه، در اعمال تحریم‌های ایران بسیار محتاط بود و حساب‌شده عمل می‌کرد. سیاست‌مداران آمریکایی همواره نگران آسیب‌های اجتماعی و سیاسی افزایش قیمت بنزین بوده‌اند، عاملی که باعث شد دولت ایواما برخی خریداران نفت ایران را از تحریم‌ها معاف کند. قانونی که در آن زمان وجود داشت این بود که اگر کشوری واردات نفت خود را از ایران تا ۲۰ درصد کاهش دهد، آن کشور برای بقیه واردات خود با ملایمت واشنگتن مواجه می‌شد. در مقابل، اما دونالد ترامپ از سیاست «حد صفر» سخن می‌گوید و امید دارد تا حد امکان عرضه نفت ایران را محدود کند. در این باره وزارت خارجه آمریکا مدعی شده، هیچ معافیتی در این زمینه برای خریداران نفت ایران در نظر گرفته نمی‌شود، ادعاهایی که موجب افزایش چشمگیر قیمت نفت در ماه ژوئن شد. بر اساس این گزارش، اگر روند افزایشی قیمت نفت ادامه داشته باشد، ممکن است دولت ترامپ مجبور به عقب‌نشینی از مواضع خود شود. «مریل لینچ» در این رابطه می‌گوید: «مدیریت قطع کامل صادرات نفت ایران بسیار سخت است و می‌تواند قیمت نفت را فراتر از

البته موضوع تنها مربوط به اخلال در عرضه نفت ایران و تولیدات شیل آمریکا نمی‌شود. بازار نفت جهانی به‌رغم تفاوت‌هایی که در قیمت‌ها وجود دارد، در مسیر رقابتی‌تر شدن گام برداشته است. اخلال در عرضه نفت در کشورهای و نروژ، لیبی و آنگولا بیشتر از آنچه انتظار می‌رفت بازار نفت جهانی را رقابتی‌تر (محدودتر) کرده است. مهم‌تر از همه، این کاهش عرضه، حداقل در مورد و نروژ، بسیار شدید است، بنابراین باید شاهد کاهش ذخایر نفت در انبارها باشیم. اوپک بیش از یک سال و نیم است تلاش می‌کند سطح ذخایر انبارهای نفت را به میانگین پنج‌ساله برساند، هدفی که در اوایل سال جاری محقق شد. اما اکنون با توجه به نابرابری عرضه و تقاضا، این ذخایر در حال کاهش است. «مریل لینچ»، یکی از تحلیلگران «بانک آمریکا» در این رابطه می‌نویسد: «از نظر ما کارایی تحریم‌های پیشین ایران به این دلیل بود که تولید شیل آمریکا به سرعت رشد کرد و لیبی نیز برای جایگزینی کاهش عرضه نفت ایران، وارد بازار شد. به‌علاوه در آن زمان سایر اعضای اوپک نیز با تمام ظرفیت خود تولید کردند و تقاضای نفت جهان به نسبت پایین بود. اما در مقایسه، پیش‌بینی‌های ما حاکی از آن است که برای شش فصل آینده، یک کسری ساختاری در عرضه و تقاضای نفت جهان وجود خواهد داشت.»

حمایت از ایواما

یکی دیگر از عواملی که دولت ایواما را مجاب به اعمال تحریم‌های نفتی علیه ایران کرد- آن‌هم زمانی که

منظر

۶۶

مشکل اصلی که می‌تواند ناامیدی دولت ترامپ را به همراه داشته باشد، بازار نفت است. به عقیده کارشناسان حوزه نفتی، در حال حاضر بازار نفت جهانی در موقعیت بسیار متفاوتی نسبت به سال‌های ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۵ قرار دارد. بازار نفت جهان در حال حاضر رقابتی‌تر و محدودتر از سال‌های اخیر خود بوده، امری که می‌تواند ایالات متحده آمریکا را به‌رغم میل باطنی، مجاب به اتخاذ مواضع ملایم‌تر نسبت به ایران کند.

آزاده افتخاری ●

● مترجم ●

دولت ترامپ تلاش می‌کند استراتژی دولت ایواما به‌منظور قطع صادرات نفت ایران را دوباره اجرا کند. در این باره اما دلایلی وجود دارد که نشان می‌دهد دونالد ترامپ نمی‌تواند در این زمینه موفق باشد. به گزارش وبگاه تحلیلی «اولیل پرایس»، با وجود خودداری متحدان بین‌المللی آمریکا از همکاری با دولت ترامپ در به‌انزو کشیدن ایران، به‌نظر نمی‌رسد تحریم‌های ترامپ کارایی لازم را داشته باشد. از طرفی، با وجود اینکه اتحادیه اروپا-به‌عنوان اصلی‌ترین متحد آمریکا-امید دارد از ایران در مقابل تحریم‌های وزارت خزانه‌داری آمریکا محافظت کند، اما شرکت‌های بین‌المللی در حال خروج از ایران هستند و پالایشگاه‌ها در سراسر جهان کاهش واردات نفت خود از ایران را آغاز کرده‌اند.

مشکل اصلی که می‌تواند ناامیدی دولت ترامپ را به همراه داشته باشد، بازار نفت است. به عقیده کارشناسان حوزه نفتی، در حال حاضر بازار نفت جهانی در موقعیت بسیار متفاوتی نسبت به سال‌های ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۵ قرار دارد. بازار نفت جهان در حال حاضر رقابتی‌تر و محدودتر از سال‌های اخیر خود بوده، امری که می‌تواند ایالات متحده آمریکا را به‌رغم میل باطنی، مجاب به اتخاذ مواضع ملایم‌تر نسبت به ایران کند. یک نگاه گذرا به قیمت نفت در دوران پس از تحریم‌های نفتی ایران توسط دولت ایواما، نشان از افزایش چشمگیر قیمت طلای سیاه دارد، امری که دولت آمریکا را در آن زمان با چالش‌هایی مواجه کرد. در آن زمان کاهش یک میلیون بشکه‌ای صادرات روزانه نفت ایران موجب شد قیمت طلای سیاه به فراتر از ۱۰۰ دلار برای هر بشکه برسد. با توجه به اینکه در شرایط کنونی، بهای نفت برنت بسیار پایین‌تر از آن دوران است، به‌نظر می‌رسد دولت ترامپ مشکلی برای تحریم و کاهش عرضه نفت ایران ندارد، اما در واقع این‌طور نیست.

توسعه شیل

دولت ایواما شانس آن را داشت تا صنعت شیل آمریکا را توسعه دهد. احتمالاً در آن زمان دولت ایواما اطلاعاتی از اتفاقاتی که در داکوتای شمالی و تگزاس در جریان بود، نداشت، زمانی که (سال ۲۰۱۲) تحریم‌های ایران شروع به اثرگذاری کرد. بین سال‌های ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۴، تولیدات نفت آمریکا تا سه میلیون بشکه در روز افزایش یافت، مقداری که برای جبران کاهش یک میلیون بشکه‌ای عرضه نفت ایران بسیار بیشتر بود. در حال حاضر دولت دونالد ترامپ چشم به افزایش تولیدات شیل دوخته است. به گزارش «اولیل پرایس»، از زمان به قدرت رسیدن ترامپ، ۱/۶ میلیون بشکه در روز به تولیدات نفت آمریکا افزوده شده است. از سال ۲۰۱۸ تا کنون نیز این تولیدات افزایشی ۴۰۰ هزار بشکه‌ای (در روز) را تجربه کرده است. این در حالی است که به‌نظر می‌رسد مشکلات به‌وجود آمده در میدان نفتی «پرمین»، دولت ترامپ را در رسیدن به هدف‌گذاری‌های تولید نفت در سال جاری با مشکل مواجه خواهد کرد. این به معنی آن است که در صورت تحریم و کاهش عرضه نفت ایران، شیل آمریکا قادر به جبران این کاهش نخواهد بود.

در پیچه ●

● منبع: اولیل پرایس ●

سود و زیان روسیه، عربستان و عراق از تحریم ایران

دولت دونالد ترامپ پس از اعلام خروج از توافق هسته‌ای، از متحدان خود خواست تا چهارم نوامبر به خرید نفت از ایران پایان دهند. ماه گذشته نیز یکی از مقامات ارشد وزارت خارجه آمریکا در مصاحبه‌ای عنوان کرد، آمریکا هیچ تغییری در تاریخ تعیین‌شده برای پایان واردات نفت از ایران نخواهد داد. بعد از انتشار این بیانیه، نفت با افزایش قیمت ۳/۵ درصدی مواجه شد. بیژن زنگنه، وزیر نفت ایران نیز طی مصاحبه‌ای با «سی‌ان‌ان» اقدامات رئیس‌جمهور آمریکا برای افزایش قیمت نفت را مورد سرزنش قرار داد. در نهایت باید گفت، افزایش قیمت به نفع کشورهای تولیدکننده نفت مانند عربستان سعودی، روسیه و عراق خواهد بود. تا جایی که برخی از این کشورها به‌عنوان گزینه جایگزین نفت ایران مطرح شده‌اند. ایران سومین تولیدکننده نفت در سازمان اوپک است و در ماه می سال ۲۰۱۸ این کشور توانست ۲/۷ میلیون بشکه نفت خام در روز صادر کند. چین بزرگ‌ترین مشتری نفتی ایران، ۲۷ درصد از صادرات نفتی ایران را به خود اختصاص داده و به دنبال آن، هند ۱۶ درصد، کره جنوبی ۱۰ درصد، ژاپن ۷ درصد و ترکیه ۱۰ درصد خریدار صادرات نفتی ایران هستند. با در نظر گرفتن کاهش ۱/۵ میلیونی صادرات نفت ایران در بین سال‌های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۵ و مد نظر داشتن اینکه چه تعداد از کشورهای واردکننده نفت ایران به دستورات کاخ سفید عمل خواهند کرد، می‌توان پیش‌بینی کاهش ۲۰۰ هزار تا یک میلیون بشکه‌ای صادرات نفت ایران در روز را داشت. کاهش صادرات نفتی ایران در منطقه موجب می‌شود کشورهای خریدار به دنبال جایگزینی دیگر باشند. برای مثال، در کمبود نفت ایران، ترکیه مجبور به چرخش نیاز نفتی خود به روسیه می‌شود. در سال ۲۰۱۷، ترکیه ۵۰ درصد از نیاز ۲۴/۹ میلیون تنی نفت خام خود را از ایران تأمین کرده و باقی‌مانده نیازش را از کشورهای مانند عراق، کویت، روسیه و عربستان سعودی تأمین کرده است. اگر ترکیه تحریم‌های آمریکا علیه ایران را بپذیرد، روسیه در کنار تأمین بخش عمده گاز طبیعی ترکیه شانس تأمین ۶۰ درصد نیاز نفت خام این کشور را نیز خواهد داشت. علاوه بر این نباید از تأسیس پروژه نیروگاه هسته‌ای اکویو (Akkuyu) که قرار است توسط آژانس انرژی هسته‌ای روسیه ساخته و اجرا شود، چشم‌پوشی کرد. در کنار تمام این مسائل، ما با ترکیه‌ای مواجه خواهیم بود که کاملاً وابسته به روسیه خواهد بود. وزیر اقتصاد ترکیه، «نایت زاییکی» می‌گوید: «تصمیم‌های اتخاذشده توسط آمریکا برای ما الزام‌آور نیستند. البته ما به تصمیم‌های سازمان ملل عمل خواهیم کرد، در غیر این صورت ما فقط از منافع خود پیروی خواهیم کرد.» در صورت اعمال تحریم‌های آمریکا بر ایران، دیگر برنده نفتی این موضوع کشور عربستان سعودی خواهد بود. در صورت کاهش یک میلیون بشکه‌ای صادرات نفت ایران، عربستان برای تأمین نیاز بازار، صادرات نفت خود را افزایش خواهد داد. از سوی دیگر، کره جنوبی اعلام کرد که تا پایان ماه ژوئیه واردات نفت خام ایران را متوقف و تمام همکاری‌های کشتیرانی به حالت تعلیق در خواهد آمد. طبق گزارش بلومبرگ، ایران به غیر از متقاعد کردن چین برای خرید نفت خام خود، گزینه زیادی نخواهد داشت. البته این امر می‌تواند باعث ایجاد روابط نامتعادل میان دو کشور شود و ایران را بیش از پیش به سوی چین سوق دهد. این روابط نابرابر به نفع چین خواهد بود و سود اقتصادی هنگفتی در آن نهفته است.

● مطالب انتخاب شده از منابع خارجی

الزاما بیان‌کننده دیدگاه‌های «آپه‌نوه» نیست

www.tamin24.ir

دروازه‌ای به دنیای سیاست‌های اجتماعی نوین

@www.tamin24ir